

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.X.10.108/2020/4.

A tanács tagjai: . Stark Marianna a tanács elnöke

é dr. Csernay Krisztina előadó bíró

. Tánczos Rita bíró

A felperes: felperes neve

...

A felperes képviselője: Bodnár és Társa Ügyvédi Iroda

...

ügyintéző: dr. Bodnár Zoltán ügyvéd

Az alperes: alperes neve

...

Az alperes képviselője: Fehér és Társai Ügyvédi Iroda

...

ügyintéző: dr. Fehér Dániel ügyvéd

A per tárgya: kártérítés és távolléti díj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizgálni kért jogerős határozat:

Székesfehérvári Törvényszék 2.Mf.20.007/2020/4.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.95/2016/117.

Rendelkező rész

A Kúria a Székesfehérvári Törvényszék 2.Mf.20.007/2020/4. számú ítéletét abban a részében, amelyben helybenhagyta az alperest a törvényes levonásokkal terhelten 320.090 (háromszázhúszezer-kilencven) Ft-ban marasztaló rendelkezést hatályon kívül helyezi a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.95/2016/117. számú ítéletét e körben részben megváltoztatja és az alperes marasztalását kártérítés jogcímén 224.063 (kettőszázhuszonnégyezer-hatvanhárom) Ft-ra leszállítja. Ezt meghaladóan a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) Ft és 13.500 (tizenháromezer-ötszáz) Ft áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 281.300 (kettőszáznyolcvanegyezer-háromszáz) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] A közigazgatási és munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2011. november 16-tól állt munkaviszonyban az alperessel, 2012. február 6-tól az alperes ... telephelyén betonacél feldolgozó munkakörben dolgozott. A felperes alapbére 2012. január 1-től havi 133.000 Ft, 2017. január 1-től 161.000 Ft volt. A felperes gépgyártás-technológiai és számítástechnikai végzettséggel rendelkezik, korábban gépésztechnikusként dolgozott.
- [2] A felperes munkaköri leírása - többek között - a munkavállaló feladataként rögzítette, hogy a munka megkezdése előtt köteles a gép állapotának, biztonsági berendezései (burkolatok) meglétének és működésének ellenőrzésére. A felperes munkába állásakor aláírt és átvett munkavállalói munkavédelmi nyilatkozatban arra is kötelezettséget vállalt, hogy a munkavégzés ideje alatt észlelt munkabiztonsági hiányosságot, veszélyt azonnal jelenti a gazdasági vezetőnek, forgó, mozgó gépbe, berendezésbe nyúlnia tilos volt, továbbá kézzel a behúzható görgőket csak 40 cm-es távolságig közelíthette meg.
- [3] Az alperes általában évente két alkalommal, továbbá a munkahelyi balesetek után is munkavédelmi oktatást tartott, a 2013. január 17-én és 2014. január 17-i oktatáson, valamint ezen kívül még legalább egy-két alkalommal a felperes is jelen volt. Az alperes az oktatáson felhívta a munkavállalók figyelmét a gépek munkakezdés előtti ellenőrzésére, a védőburkolat leszerelésének és a védőburkolat nélküli géppel történő munkavégzés tilalmára, továbbá arra, hogy amennyiben hibát észlelnek a gép működésében, a munkát abba kell hagyni és jelezni kell a karbantartónak.
- [4] A felperes a munkaköri feladatait az ún. Cutline típusú betonacél vágógépen végezte, azonban 2014. áprilisban LZ betanította az eltérő mechanizmussal működő Schnell típusú betonacél vágógép kezelésére. A felperes négy órás bemutatót követően vette át a gép kezelését, majd munkavégzését LZ 6-12 órán keresztül figyelemmel kísérte. A gép írásbeli kezelési utasítását a felperesnek nem adták át. A Schnell típusú vágógépen a felperes csak kisegítő jelleggel - a balesetet megelőzően összesen 4-5 alkalommal - dolgozott.
- [5] Az alperes tilalma ellenére többször előfordult, hogy a munkavállalók a Schnell vágógépen védőburkolat nélkül dolgoztak, amelyet a munkáltató nem észlelt, illetve nem kifogásolt.
- [6] 2014. június 6-án a 6 órai munkakezdekéskor a felperes a Cutline vágógépen dolgozott, majd a gép karbantartása miatt ŐÁ műszakvezető utasítására 9 órától munkáját a Schnell vágógépen folytatta. A vágógép 5 ímbusz csavarral rögzített mozgó védőburkolata - amely a veszélyes tér elzárását biztosítja, az acélszarak mozgatására szolgáló görgőket takarja - a munkanap kezdetén a gépen volt, azonban a felperes Schnell vágógépen történő munkakezdekésekor már nem volt felszerelve. A felperes a munkavégzést a védőburkolat nélküli gépen kezdte meg, annak hiányát feletteseinek nem jelentette. A 12 mm átmérőjű, 12 m hosszú betonacél darabolása során változó, de inkább nagyobb méretű, 70-100 cm hosszú hulladékok keletkeztek, amelyeket a felperes a megmunkálás során nem tudott eltávolítani, így azokat visszajáratta a behúzási oldal felé. Kb. 10 órakor az egyik visszajáratást a kezelőpanelen jobb kézzel elindította és közben a bal kezét - annak érdekében, hogy megfogja a gép megállása, a görgők szétnyílása után széthulló vasbeton szálakat - a behúzó-visszajárató, forgó görgőkhöz jóval 40 cm-en belül közel helyezte. A görgők a bal kesztyűjénél fogva a felperes bal kezét behúzták a görgők közé. A mozdulat sürgősségtelen volt. A felperes előírás ellenes magatartást a munkavégzés során korábban nem tanúsított.
- [7] A baleset során a felperes bal keze II-III-IV. ujjának nyílt törését szenvedte el. A töréseket a 2014. június 6-án végzett műtéttel helyreállították, azonban 2014. június 25-én a bal kéz III. ujjának részletes amputációját kellett elvégezni. 2014. októbert 2-án a tűződrótokat műtétileg eltávolították, a bal kéz II. ujján 2015. június 9-én újabb műtétet kellett végrehajtani. A kontroll vizsgálatok során az ujj elmerevítését, illetve feszítősín áthelyezését javasolták, az újabb műtéti beavatkozást azonban a felperes nem vállalta.

- [8] A baleset következtében felperes 10%-os össz-szervezeti egészségügyi károsodást szenvedett. Bal kezén a kisujj funkciója élettani, a II. ujjja kényszersértásban rögzült, III. ujjja középperc táján amputált, a IV. ujjjának mozgása részlegesen beszűkült. Valamennyi elváltozás kizárólag a munkahelyi balesetre visszavezethető, maradandó sérülések. Keze állapota végleges, érdemi javulás, romlás nem várható. Torzító hegek nem észlelhetők, kényszersértásban rögzült ujjja esztétikai károsodásként értékelhető.
- [9] A gipsz rögzítése idején - 2014. június 6. és 2014. július 25. között - felperes napi 1 órában gondozásra szorult. A felperesnek a baleset következtében - végtagsérülésére tekintettel - elhelyezkedési lehetőségei beszűkültek.
- [10] A felperes a balesettel összefüggésben 2014. június 6-tól 2016. június 5-ig táppénzes állományban volt. A kezelésre történő utazással kapcsolatban összesen 43.870 Ft útiköltsége merült fel.
- [11] A felperes 2016. június 6-tól vált keresőképesé, ezt követően 56 nap szabadságát töltötte. 2016. augusztus 23-tól október 28-ig keresőképtelen, majd november 2-10-ig ismét szabadságon volt. Az üzemi orvosi vizsgálat megállapította, hogy a felperes a betonacél feldolgozó munkakör betöltésére alkalmatlan, azonban az alperes más munkakört nem ajánlott fel számára és a szabadsága lejártát követően munkabért sem fizetett. A 2017. január 19-én közölt felmondással az alperes a felperes munkaviszonyát megszüntette.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [12] A felperes a többször módosított keresetében vagyoni kártérítésként 20 hónapra 33.000 Ft - 25.000 Ft szép kártya juttatást és 8000 Ft Erzsébet utalvány - , összesen 660.000 Ft összegű elmaradt bérén kívüli juttatás, 200.000 Ft az orvosi kezelések miatt felmerült útiköltség térítés, 5 millió Ft nemvagyoni kártérítés, továbbá a 2016. június 6. és 2017. február 24. közötti időszakra járó távolléti díj jogcímén 1.757.284 Ft, valamint perköltsége megfizetésére kérte kötelezni az alperest.
- [13] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

- [14] A Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság I.M.95/2016/117. számú ítéletével kötelezte az alperest 492.709 Ft vagyoni kártérítés, 2 millió Ft nemvagyoni kártérítés, törvényes levonásokkal terhelten 320.090 Ft, és ezen összegek kamatainak, valamint 266.950 Ft eljárási illeték és 197.335 Ft költség megfizetésére. Megállapította, hogy a perköltséget a felek maguk viselik.
- [15] Ítéletének indokolásában a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 166. § (1) és (2) bekezdésének felhívását követően megállapította, hogy a munkáltató kártérítési felelőssége objektív, ezért a megállapításnak nem feltétele a felróhatóság. A kárnak nem a munkáltató magatartásával kell okozati összefüggésben állnia, a felelősség fennállásához elég az, ha a kár a munkaviszonnyal összefüggésben éri a munkavállalót, amely körülményeket a felperesnek kell bizonyítania. A felek között nem volt vitás, hogy a felperest 2014. június 6-án munkavégzés közben baleset érte, ezért az Mt. 166.§ (2) bekezdésében foglalt mentesülési okok bizonyításának hiányában az alperes kártérítési felelőssége fennáll.
- [16] Az alperes a perben a munkavállaló kizárólagos és elháríthatatlan magatartására hivatkozva azt állította, hogy a balesetet okozó munkagép védőburkolatát a felperes szerelte le. Ezt az állítását ugyanakkor a munkáltatói vizsgálat és a közigazgatási, illetve bírósági eljárásban lefolytatott bizonyítási eljárás adatai sem támasztotta alá. ŐA tanúvallomása szerint munkakezdekor a védőburkolat a gépen volt, ugyanakkor 6-9 óra között azt valaki leszerelte. Minthogy a munkagép zárt telephelyen volt, az csak az alperes munkavállalója lehetett, akinek magatartásáért felelős. A védőburkolat hiányát ŐA napközben és a munkafeladat felperes részére történő kiadáskor sem észlelte, amely pedig arra utal, hogy az alperes az ellenőrzést nem megfelelően végezte, vagy a munkáltató a feladatot, annak tartalmát nem megfelelően határozta meg, amely szintén a munkáltató felelősségi körébe tartozik. Az alperes az eljárás során nem bizonyította, hogy a védőburkolatot a

felperes szerelte le, ezért az alperes a felelősség alól nem mentesülhetett.

- [17] Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a felperes gondatlan magatartását - azt, hogy a bal kezét a görgőkhöz közel tette - az Mt. 167. § (2) bekezdésére figyelemmel vétkes közrehatásként értékelte. Álláspontja szerint az alperes a munkavédelmi oktatással kapcsolatos kötelezettségét teljesítette és a felperes a perben nem bizonyította, hogy a helytelen mozdulatról a betanítás során oktatták ki. Életszerűnek ítélte ugyanakkor, hogy a védőpanel hiánya a felperes figyelmét elkerülte, ezért a baleset körülményeit értékelve a munkáltatóra terheesebb 70-30%-os kármegosztást alkalmazott.
- [18] A kereset összecszerúségével kapcsolatban megállapította, hogy a perbeli időszakban a felperes cafeteria jogcímén 660.000 Ft-ra tarthatott igényt, míg útiköltséggként 43.800 Ft-ot talált bizonyítottnak, így a kármegosztásra figyelemmel az alperest 462.000 Ft-ban és 30.790 Ft-ban marasztalta, ezt meghaladóan a kereseti kérelmet elutasította.
- [19] A perben kirendelt igazságügyi orvosszakértő véleménye alapján megállapította, hogy a felperes a baleset során maradandó sérülést szenvedett. Bal keze három ujjának sérülése folytán a kéz fogó, tartó és szorító ereje enyhe-közepes fokban csökkent, amely az elhelyezkedésben korlátozza, a jövőben kétkezes manipulációt igénylő tevékenységre 100%-ban nem képes. Az igazságügyi pszichiáter szakvéleménye szerint a felperes pszichés károsodást a balesettel összefüggésben nem szenvedett, családi és társas kapcsolatai elnehezülését nem bizonyította. Mindezen körülményeket értékelve a felperes testi épséghez, egészséghez fűződő személyiségi jogának megsértése miatt az elsőfokú bíróság az alperest 2.000.000 Ft sérelemdíj megfizetésére kötelezte.
- [20] A felperes 2016. június 6-tól november 11-ig és 2017. január 20-tól február 24-ig igényelt távolléti díj iránti keresetét annak alaptalansága miatt elutasította. Megalapozottnak találta ugyanakkor a 2016. november 10. és 2017. január 19. közötti időtartamra járó munkabér iránti igényt. Megállapította, hogy az alperes az Mt. 42.§ (2) bekezdése szerinti foglalkoztatási kötelezettségének nem tett eleget, a felperes munkaviszonyát nem szüntette meg, így erre az időszakra az Mt. 146. § (1) bekezdése alapján állásidőre járó alaphár megfizetésére köteles.
- [21] A peres felek fellebbezése alapján eljáró Székesfehérvári Törvényszék a 2.Mf.20.007/2020/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezés kapcsán kiemelte, hogy a perben kirendelt munkavédelmi szakértő kizárólag a felperes munkavédelmi szabályszegő magatartását állapította meg, ugyanakkor annak megítélése, hogy az adott helyzetben a felelősség a felek között hogyan oszlik meg bírói kompetenciába tartozó kérdés volt. Figyelemmel arra, hogy az adott munkagépen a felperes rövid idővel korábban tanult be, azon eseti jelleggel dolgozott, a gép kezelési utasítását írásban nem kapta meg és a gépet az alperes maga is a veszélyes berendezésekre vonatkozó szabályok szerint helyezte üzembe és működtette, ezért a munka irányítójától elvárható lett volna, hogy a felperes adott gépen történő munkakezdését ellenőrizze. Ebben az esetben észlelhette volna, hogy a felperes előírászerűen végzi-e a munkát és azt is, hogy a Schnell vágógép üzemképes állapotban van-e, vagyis a védőburkolat felszerelt állapotban található-e rajta.
- [22] A másodfokú bíróság álláspontja szerint nem iratellenes, hanem a bizonyítékok okszerűtlen mérlegeléséből ered az elsőfokú bíróság azon következtetése, hogy a felperes munkakezdésekor a Schnell vágógép védőburkolata már nem volt felszerelve. Annak igazolása ugyanakkor az alperest terhelte volna, hogy a védőburkolatot a felperes szerelte le, erre azonban a perben objektív bizonyíték nem volt. Az alperes is csak logikai érveléssel látta ezt igazoltnak, ugyanakkor **PI** és **VSz** érdektelen tanúk vallomása szerint a védőburkolat nélküli munkavégzés eltűrt gyakorlat volt a munkáltatónál.
- [23] Minthogy az alperes az ellenőrzési kötelezettségének nem az adott helyzetben elvárható módon tett eleget, nem volt megállapítható, hogy a baleset kizárólag a felperes elháríthatatlan magatartása miatt következett be.
- [24] A törvényszék egyetértett az elsőfokú bírósággal abban is, hogy a felperes a munkavédelmi szabályokat megszegte, mivel észlelnie kellett volna a veszélyhelyzetet, tudhatta, hogy a veszélyes

zóna közelében a mozgó alkatrészekről tartózkodnia kell. Ugyanakkor a felperes szándékos magatartása nem volt megállapítható, legfeljebb az, hogy a helyzetet rosszul mérte fel, ezért a kármegosztás arányának megállapítását nem találta jogszabálysértőnek.

- [25] Az alperes a vagyoni károk körében az utazási költség összegét nem vitatta, azonban álláspontja szerint a cafeteria juttatás kizárólag munkavégzésről ill. meg a munkavállalót. A törvényszék azonban kifejtette, hogy a kártérítési eljárás során a felperest olyan helyzetbe kellett hozni, mintha a baleset nem következett volna be, így erre a juttatásra is jogosult volt.
- [26] A sérelemdíj összegének mérlegelésével kapcsolatban - amelyet a felperes a fellebbezésében alacsonynak, míg az alperes aránytalanul magasnak értékelt - a jogerős ítélet rámutatott arra, hogy nem csupán az elszenvedett testi sérülést, hanem a sérült életminőségében, életvezetésében okozott hátrány mértékét kellett értékelni, amely minden esetben egyedi vizsgálaton alapul. Nem volt vitatott, hogy a felperes bal kezének három ujját sérült, az egyiknél részleges amputációt kellett végrehajtani. Két évig volt táppénzen, több műtéten is átesett, a baleset következtében össz-szervezeti egészségkárosodása 10%-os lett. A keze állapota végleges, abban érdemi javulás nem várható. Fiatal korában elszenvedett sérülése a munkavállalási lehetőségét csökkentette, a bal kéz finommotorikus mozgásának korlátozottsága a mindennapi életben is nehézséget okoz számára, ezért a felperes többszörös munkavédelmi szabályszegését is figyelembe véve a másodfokú bíróság a sérelemdíj leszállítására, de annak felemelésére sem látott lehetőséget.
- [27] A törvényszék a távolléti díj esedékességének időpontját az Mt. 148. § (2) bekezdés rendelkezésére tekintettel vizsgálta. Megállapította, hogy amennyiben a munkavállaló többször egymás után válik jogosulttá távolléti díj számítására, akkor az esedékesség időpontját az adott jogcímen való távolléti díj elszámolásának kezdő időpontja alapján kell megítélni. Mivel a felperes a táppénzes időszakot követően kártérítési igényt nem terjesztett elő, a kezdő nap lehetett az üzemi baleseti táppénzre való jogosultság kezdőnapja.
- [28] A törvényszék a jogerős ítéletében kifejtette, hogy a munkáltatónak nem csak joga, hanem kötelezettsége is a munkavállaló foglalkoztatása, amelynek elmulasztása esetén az Mt. 146. § (1) bekezdése alapján a munkavállalót alaphére ill. meg. Ez alól akkor sem mentesülhet a munkáltató, ha a munkavállaló egészségügyi okok miatt nem képes a munkavégzésre. Ha a munkavállaló munkaképes, de az adott munkakört nem tudja ellátni, a munkáltató úgy tehet eleget foglalkoztatási kötelezettségének, hogy más, a munkavállaló egészségi állapotának megfelelő munkakört ajánl fel. Ha a munkaszerződés módosítása nem lehetséges, vagy ehhez a munkavállaló nem járul hozzá, úgy a munkaviszonyt megszüntetheti. Az alperes a másodfokú eljárásban nem tudott arra nyilatkozni, hogy a felperes részére mikor ajánlott fel más munkakört, az alkalmatlannak minősítés előtt vagy azt követően, azonban ennek nem volt jelentősége. A felperes ugyanis nem volt köteles a felajánlott rehabilitált munkakört, ekként a szerződés módosítást elfogadni és az sem volt vizsgálható, hogy a felperes indokoltan utasította-e vissza a rehabilitált munkakörre vonatkozó szerződés módosítást, mert a felperes nem kártérítési, hanem munkabér igényt érvényesített.
- [29] Az alperes a másodfokú eljárásban hivatkozott először arra, hogy a felperes csak öt nap késelelemmel mutatta be az üzemorvosi véleményt és késedelme idején a munkáltató abban a tudatban volt, hogy a felperes jogszerűen volt távol a munkahelyétől, utóbb vált számára ismertté, hogy ez nem így van. Az alperes azonban az igazolatlan távollét jogkövetkezményeit azonnali hatályú felmondással vonhatta volna le, ezzel kapcsolatos érvelésének a másodfokú eljárás során már nem volt jelentősége.

A felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem

- [30] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan a munkabalesettel összefüggő kármegosztás arányának 99,99-0,01%-os arányban a felperesre terhesebben történő megállapítását, a béren kívüli juttatásra, illetve a munkakörü egészségügyi alkalmatlanságának idejére vonatkozó bérezés iránti

kereseti kérelem elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.

- [31] Álláspontja szerint az eljáró bíróságok a Pp. 163. § (2) bekezdésébe, a Pp. 206. § (1) bekezdésébe és a Pp. 221. § (1) bekezdésébe ütköző ítéletet hoztak, megsértették a bírói mérlegelés szabályait azzal, hogy a logikának és a gyakorlati tapasztalatoknak ellentmondó tényállást állapítottak meg, amely ellentétes az igazságügyi szakértői véleményben foglaltakkal. A jogerős ítélet ezentúl sérti Magyarország Alaptörvénye alapvetésének O. cikkét, a Szabadság és Felelősség rész XV. és XXVIII. cikkét, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 1:2. § (2) bekezdését, az Mt. 12. §-át, 51. §-át, 52. § (1) bekezdés d) pontját, 53. §-át, 65-67. §-ait, 146. § (1) bekezdését, 169. § (4) bekezdését, továbbá az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 8. § h) pontját is.
- [32] A törvényszék a jogerős ítéletében az ellenőrzési kötelezettség elmulasztását róta az alperes terhére, amely megállapítás ugyanakkor a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütközően ellentétes a lefolytatott bizonyítás eredményével, amely szerint igazolt, hogy a munkakezdekort a védőburkolat fent volt a munkagépen, ami nem okszerűségi és mérlegelési, hanem ténykérdés. Arra vonatkozóan, hogy ezt a védőburkolatot a felperes szerelte le, közvetlen, objektív bizonyítékokkal nem tudott szolgálni, ugyanakkor a logika és gyakorlati tapasztalat alapján más magyarázat nem foghat helyt. A védőburkolat a munkakezdekort a gépen volt, ezen a gépen csak a felperes dolgozott, a baleset bekövetkezésekor pedig már nem volt felszerelve, amely körülmények közvetetten igazolják, hogy azt a felperes távolította el.
- [33] Álláspontja szerint abban, hogy a másodfokú bíróság **ÓÁ** és **LZ** tanúvallomását érintően nem a bizonyíték kizárásáról, hanem a teljes mellőzéséről rendelkezett, a végeredményt tekintve nincs különbség. Az eljáró bíróságok a munkaviszony fennállásán kívül nem indokolták mérlegelésüket, ugyanakkor ez a körülmény nem lehet a bizonyíték értékét meghatározó szempont. Ennek megállapítása súlyosan jogellenes, a tanúvallomás kizárásával ér fel. Helyes mérlegelés esetén **ÓÁ** és **LZ** tanúvallomásának kellett volna nagyobb hitelt adni, hiszen munkakörükönél fogva ők voltak abban a helyzetben, hogy a védőburkolatot és munkavégzés folyamatát érintően nyilatkozatot tudjanak tenni **PI** és **VSz** állításával szemben pedig nem csupán a munkavédelmi oktatás megtartásának tényét és időpontját, hanem az oktatási naplóval annak tartalmát is bizonyították. Az ellenőrzési kötelezettségnek a munkavédelmi szabályoknak megfelelően eleget tettek.
- [34] Az alperes érvelése szerint a cafeteria juttatás a munkavállalót az Mt. 169. § (4) bekezdése alapján csak munkavégzés esetén illeti meg.
- [35] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a kármegosztás arányát sérelmezve azt is panaszolta, hogy a felperes többszörös munkavédelmi szabályszegése ellenére az eljáró bíróságok a közrehatását csak 30%-os mértékben állapították meg. Az igazságügyi szakértői vélemény és a fényképek alapján egyértelmű, hogy a felperes a görgőkhöz kizárólag szándékosan nyúlhatott, ezért ez a magatartása, valamint a vágógép védőburkolatának leszerelése és a védőburkolat hiányában történő munkavégzése a munkáltató által elháríthatatlan közrehatásnak minősült. A felperes munkaköri leírása nem pusztán munkavédelmi szabályként, hanem külön munkaköri feladatként nevesíti, hogy a burkolatok meglétét ellenőriznie, hiányát pedig jelentenie kell. Ezen bírói mérlegelés sérti Magyarország Alaptörvénye alapvetésének O. cikkében foglalt azon elvet, mely szerint mindenki felelős önmagáért.
- [36] Az alperes a Kúria EBH 2017.M.16. számú elvi határozatában kifejtett jogértelmezést vitatva arra hivatkozott, hogy ilyen tényállás mellett a munkáltató nem csupán nem képes, de nem is jogosult a munkavállaló foglalkoztatására, sőt az jogellenes volna. Álláspontja szerint az Mt. 146. § (1) bekezdés alkalmazásának elengedhetetlen előfeltétele, hogy a munkavállaló oldalán a foglalkoztatásra való képesség és készség fennálljon. Amennyiben a munkavállaló a munkakörében nem foglalkoztatható, a munkáltató nem tudja és a munkavédelmi szabályok miatt tilos is a munkavállalót a munkaszerződés szerinti munkakörben foglalkoztatnia. Hangsúlyozta, hogy ebben az esetben nem külső ok alapján mentesül a munkáltató a foglalkoztatási kötelezettség alól. A más

munkakör felajánlási kötelezettségre vonatkozó ítéleti hivatkozásnak pedig nincs jogszabályi alapja, ezért az jogellenes. Érvelése szerint, amennyiben a munkáltató a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatással nem él, vagy annak jogszerű keretei nem adóttak és a felek a munkaszerződést nem módosítják, ezzel a munkaviszony lényegében ellehetetlenül. Nem az állásidő következik be, hanem megszűnik a munkaviszony, mert annak teljesítése lehetetlenné válik.

- [37] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérte. Hivatkozott arra, hogy az alperes felülvizsgálati kérelmében összemosza a napi munkakezdés általános és a felperesnek az adott gépen történő munkavégzése kezdő időpontját, amely azonban nem esett egybe. Az elsőfokú bíróság ítélete megállapította, hogy az adott gépen reggel 9 órakor kezdett dolgozni, ugyanakkor a védőburkolat meglétét a gépen az elsőfokú bíróság a munkanap kezdetekor állapította meg. Az alperes érvelésével szemben a perben tett nyilatkozata szerint utólag derült ki számára, hogy a védőburkolat nem volt a gépen, ugyanakkor azt ezen a gépen korábban sem látott. A jogerős ítélet helytálló megállapítása szerint a perben rendelkezésre álló bizonyítékok nem támasztották alá, hogy a burkolatot a felperes szerelte le.
- [38] A felperes álláspontja szerint az eljáró bíróságok a bizonyítékokat, különösen a tanúvallomásokat a logika szabályainak megfelelően értékelték és indokát adták annak, hogy miért tekintették aggálytalannak az alperessel jogviszonyban már nem álló **PI** és **VSz** tanúk vallomásait. **ŐÁ** és **LZ** esetében nem csupán a munkaviszonyuk fennállását értékelték, hanem azt is, hogy a megtett vallomásukkal ellentétes nyilatkozataikkal saját szabályszegő magatartásukat igazolták volna, így vallomásukkal szemben több, alapos kétely hozható fel.
- [39] A felperes a cafeteria, a munkáltatói közrehatás, valamint a munkáltató foglalkoztatási kötelezettsége tekintetében is egyetértett a jogerős ítéletben foglaltakkal.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [40] A felülvizsgálati kérelem nagyobb részt megalapozatlan.
- [41] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja (Pp. 272. § (2) bekezdés). Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyt konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Mindezek bármelyikének hiánya a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasítását eredményezi [1/2016. (II.15.) PK vélemény].
- [42] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében - többek között - a Pp.206.§ (1) bekezdésére hivatkozással a tényállás megállapítását és a bizonyítékok értékelését vitatta.
- [43] A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadása és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.
- [44] A Kúria töretlen gyakorlata értelmében (BH 1995.193., BH 1999.44.) a bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet felülvizsgálattal eredményesen akkor támadható, ha a bizonyítékok mérlegelése okszerűtlen vagy iratellenes volt. A felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható, és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A felülvizsgálat csak arra szorítkozhat, hogy a mérlegelés körébe vont adatok, tények értékelése körében nem történt-e nyilvánvalóan helytelen következtetés. Az erre alapított felülvizsgálati kérelem akkor lehet eredményes, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékokat, azok egybevetése során nem a maguk összességében értékelte és ennél fogva a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen, vagy lényeges logikai ellentmondást tartalmaz.
- [45] A Kúria álláspontja szerint az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokat a Pp. 206. § (1)

bekezdésében foglaltak szerint értékelték, megállapításaik egymással és a per egyéb adataival nem voltak ellentmondásban és nem jutottak kirívóan okszerűtlen, logikátlan eredményre sem.

- [46] A kizárólag eljárási jogszabálysértésre (adott esetben a Pp. 206. § (1) bekezdésére) alapított felülvizsgálati kérelem nem eredményezheti annak megalapozottságát, mivel ha az eljárási szabálysértés megállapítható, abból még nem vonható le következtetés az anyagi jogszabályhely megjelölése hiányában arra, hogy ennek megsértése is megvalósult. A megsértett anyagi jogszabályhely megjelölése nélkül a hivatkozott jogszabálysértés tartalmi körülírása, és arra vonatkozó jogi álláspont kifejtése mellett sem alapos a felülvizsgálati kérelem a Pp. 272. § (2) bekezdése alapján.
- [47] A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelem a kártérítési felelősség jogalapja vonatkozásában anyagi jogszabálysértésként kizárólag az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontjára, vagyis a munkavállaló kizárólagos és elháríthatatlan magatartására hivatkozott, így a felülvizsgálati eljárásban csupán a munkáltató felelősség alóli teljes mentesülése volt vizsgálható. Ugyanakkor az alperes a kármegosztás mértékére vonatkozóan megsértett anyagi jogszabályt, vagyis az Mt. 167. § (2) bekezdését nem jelölte meg, így a bíróságok mérlegelése nem volt vizsgálható.
- [48] Nem volt vitatott a perben, hogy a felek között munkaviszony állt fenn és a felperest 2014. június 6-án a Schnell típusú vágógépen történő munkavégzés közben baleset érte. A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a baleset bekövetkezésekor a gép védőburkolata hiányzott, amely körülmény nagy mértékben hozzájárult annak bekövetkezéséhez. Az alperes a felelősség alóli teljes mentesülésére alapított érvelése szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján közvetett módon csak az a következtetés vonható le, hogy a védőburkolatot a felperes szerelte le, így az Mt. 166. § (2) bekezdésének b) pontja alapján mentesülhet a felelősség alól. A védőburkolat balesetet megelőző ellenőrzése körében azonban a meghallgatott tanúk vallomása nem volt egybehangzó. Az ellenőrzési feladatokkal megbízott **ÓÁ** vallomása szerint a baleset napján a védőburkolat meglétét valószínűleg ellenőrizte (6.M.95/2016/14. számú jegyzőkönyv 2. oldal 9. bekezdés), a konkrét munkanapra nem emlékezett, azonban nyilván körbejárt ekkor is, megnézte a gépeket (14. számú jegyzőkönyv 6. bekezdés). A tanú ugyanakkor a 14. számú jegyzőkönyv 4. oldal 2. bekezdésében határozottan azt állította, hogy a reggeli ellenőrzéskor a védőburkolat a gépen volt. A tanúvallomás ekként ellentmondást tartalmaz, így nyilatkozata egyértelműen nem támasztja alá a baleset napján történő ellenőrzéskor tapasztaltakat. A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében ugyanakkor helytállóan hivatkozott arra, hogy az általános ellenőrzés időpontja a reggeli 6 órai munkakezdés, vagyis nem a felperes ezen a gépen történő munkakezdésének időpontja, így abból egyértelműen nem vonható le következtetés arra, hogy a munkaköri feladat megkezdésekor a gép felszerelése hiánytalan volt.
- [49] E körben a meghallgatott tanúk azt is alátámasztották, hogy a védőburkolat leszerelése csak kulccsal volt lehetséges (**LZ** 10. számú jegyzőkönyv 4. oldal 16. bekezdés), illetve az adott vágógép gyakran meghibásodott és folyamatosan védőburkolat nélkül dolgoztak vele (**PI** 14. számú jegyzőkönyv 16. oldal 1. bekezdés). Mindezen tanúvallomások alapján még közvetett módon sem volt levonható következtetés arra, hogy a védőburkolatot a felperes szerelte le, így a felelősség alól az alperes az Mt. 166.§ (2) bekezdés b) pontja alapján nem mentesülhet, mert nem bizonyította, hogy a baleset a részéről elháríthatatlan volt. Ezért a bizonyítatlanság a terhére csak a Pp. 164. § (1) bekezdésének megfelelően és ezért az alperes a vétkességtől független kártérítési felelőssége alól nem tudta kimenteni magát.
- [50] A meghallgatott tanúvallomások bizonyító ereje körében az alperes megsértett jogszabályt nem jelölt meg, ezért ezen hivatkozása szintén nem képezhette a felülvizsgálat tárgyát.
- [51] Az eljáró bíróságok a felperes cafeteria juttatásra történő jogosultságát a munkáltató teljes kártérítési felelőssége (Mt. 167. § (1) bekezdés) alapján helytállóan értékelték. Az alperesnek a felperes minden olyan vagyoni kárát meg kell térítenie, amelyet az alperes felelősségi körébe tartozó munkaképtelensége folytán szenvedett el, amelybe a rendszeres béren kívüli juttatás is beletartozott.

- [52] A felperes a keresetében a munkaköri alkalmatlanságát követően a munkaviszonya megszüntetéséig tartó időtartam körében elmaradt munkabér iránti igényt érvényesített azon az alapon, hogy az alperes foglalkoztatási kötelezettségének nem tett eleget. Az eljáró bíróságok az alperes magatartását az Mt. 146. § (1) bekezdése alapján állásidőként értékelték, és erre az időszakra a felperes részére alapbérét ítélték meg.
- [53] A Pp. 3.§ (2) bekezdése szerint a bíróság - törvény eltérő rendelkezése hiányában - a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakoszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe. Nem sérti a kereseti kérelemhez kötöttség elvét, ha a bíróság eltérő jogcímen találja megalapozottnak a keresetet, így a kártérítésre irányuló kereseti követelés a jogcím (elmaradt munkabér) téves megjelölése miatt nem utasítható el. Az adott esetben - az alperes által hivatkozott EBH2017.M.16. számú döntéssel egyezően - tény, hogy a felperes a táppénzes betegállományának kimerítését és szabadsága lejártát követően az üzemorvos véleménye alapján a munkakörébe tartozó munkaköre ellátására alkalmatlan volt. Ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül, hogy a perbeli esetben a felperes munkaképtelenségét az a munkahelyi baleset okozta, amellyel kapcsolatban a felperes igényt érvényesített és amelynek következtében az adott munkakörre vonatkozó alkalmatlansága a balesetet követően folyamatosan, a szakértői vélemény szerint véglegesen fennállt. Ebből következően a bíróságok álláspontjától eltérően az adott esetben a felhívott elvi határozatban foglalt tényállástól eltérően nem az alperes foglalkoztatási kötelezettségének, hanem kártérítési felelősségének volt jelentősége. A felperes a táppénzes betegállománya lejártát követően a munkahelyi balesetével összefüggő alkalmatlansága miatt nem tudott munkába állni. Ezért nem munkabérre, hanem kártérítésre jogosult a kármegosztás mértékének megfelelően 70%-ban.
- [54] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet abban a részében, amelyben helybenhagyta az alperest a törvényes levonásokkal terhelten 320.090 (háromszázhuszezer-kilencven) Ft-ban marasztaló rendelkezést hatályon kívül helyezte a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.95/2016/117. számú ítéletét e körben részben megváltoztatta és az alperes marasztalását kártérítés jogcímén 224.063 (kettőszázhuszonnégyezer-hatvanhárom) Ft-ra leszállította. Ezt meghaladóan a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [55] A felperes felülvizsgálati perköltséget nem igényelt, ezért arról a Kúriának rendelkeznie nem kellett.
- [56] Az alperes pervesztes lett, ezért a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján köteles megfizetni.
- [57] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján a 2020. november 11-én megtartott tárgyaláson bírálta el.

, 2020. november 11.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, Dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő